

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Szkole Podstawowej nr 7 im. Partyzantów Ziemi Kieleckiej w Kielcach
ul. Zimna 16, 25-732 Kielce
na rok szkolny 2025/2026

1. Ocena zapotrzebowania na WSDZ w Szkole Podstawowej nr 7.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu Szkoły. Adresatami projektu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces doradczy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, ma plany na przyszłość.

Opracowany WSDZ na rok szkolny 2025/2026 usprawni pracę szkoły i przepływ informacji doradczej.

2. Założenia i cele WSDZ.

1) Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- a) wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- b) na wybór zawodu składają się: wiedza o sobie, wiedza na temat zawodów, wiedza o rynku pracy;
- c) na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- d) preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- e) działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły;
- f) WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną);
- g) WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

2) cele programu WSDZ:

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu. Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

3) cele szczegółowe:

a) uczniowie :

- (a) rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- (b) wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- (c) posiadają informacje o zawodach najbardziej poszukiwanych na rynku pracy.

b) nauczyciele:

- (a) potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- (b) rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- (c) wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów;
- (d) znają ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- (e) włączają przedstawicieli instytucji w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

c) rodzice:

- (a) znają swoje dziecko;
- (b) są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- (c) znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- (d) znają ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- (e) wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- (f) angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, instytucje).

3. Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego.

1) najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- a) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043);
- b) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z z 2025 r poz. 881);
- c) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620);
- d) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416, z 2004 r. Nr 66, poz. 606, z 2005 r. Nr 10, poz. 75 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 222 z późn. zmianami);
- e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 03 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2024 r. poz.80 i Dz. U. poz. 781 oraz z 2025 r. poz. 363);
- f) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1798);
- g) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych(Dz.U. z 2020 r., poz. 1552);
- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2023 r. poz. 2736 oraz z 2025 r. poz. 849);

- i) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.z 2019 poz. 325) stanowi akt wykonawczy odnoszący się do art. 26 a ustawy prawo oświatowe.

4. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego.

1) poradnictwo zawodowe:

- a) długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

2) orientacja zawodowa:

- a) działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

3) doradztwo zawodowe:

- a) świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (K. Lelińska).

4) doradca zawodowy:

- a) osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej (Klasyfikacja Zawodów i Specjalności).

5) informacja zawodowa:

- a) zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji (K. Lelińska).

6) informacja edukacyjna

- a) zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem (G. Sołtysińska).

5. Funkcjonowanie WSDZ w Szkole Podstawowej nr 7 w Kielcach.

Za realizację WSDZ odpowiada Dyrektor Szkoły, wicedyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli, pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań WSDZ.

6. Formy, metody i techniki pracy doradczej.

1) formy pracy adresowane do uczniów:

- a) warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem;
- b) udostępnianie informacji o zawodach, szkołach;
- c) spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- d) udzielanie indywidualnych porad uczniom;
- e) organizowanie wycieczek.

2) metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- a) burza mózgów, dyskusja;
- b) metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról;
- c) metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy);
- d) metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne;
- e) treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki;
- f) techniki plastyczne, mapy myśli, wywiady, gry i zabawy.

7. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole Podstawowej nr 7 w Kielcach.

- 1) kształtowanie aktywności zawodowej uczniów;
- 2) pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z dalszą edukacją i z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci;
- 3) dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;
- 4) świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

8. WSDZ na rok szkolny 2025/2026

1) Program edukacyjny nosi nazwę „Doradztwo zawodowe w klasach 7 i 8 – garść inspiracji” – obejmuje następujące tematy:

- a) po co uczniom doradztwo zawodowe? (wprowadzenie do zajęć);
- b) kim jest uczeń klasy 7 i 8 szkoły podstawowej? (poznaję siebie);
- c) talenty uczniów a świat zawodów;
- d) świat edukacji i omówienie rekrutacji czyli Doradztwo zawodowe w klasie 8- czas na praktykę!;
- e) planuję swoją ścieżkę;
- f) gotowi na przyszłość (podsumowanie zajęć).

Zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII realizowane będą wg indywidualnego programu opracowanego przez nauczyciela prowadzącego zajęcia i zaopiniowanego przez radę pedagogiczną.

9. Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców.

Formy ewaluacji- rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, ankiety.

Harmonogram działań

	Zadanie	Planowany termin realizacji	Rodzaj aktywności	Osoba odpowiedzialna
1.	Zapoznanie rady pedagogicznej z planem WSDZ na rok sz. 2025/2026	IX	Rada pedagogiczna	Koordynator WSDZ
2.	Przedstawienie wychowawcy klasy VII i VIII propozycji scenariuszy zajęć „Doradztwo zawodowe w klasach 7 i 8 – garść inspiracji”, „Nauka przez całe życie ? Zdecydowanie,tak!”, „Wiedza szkolna i rynek pracy - to się łączy”, „Poznanie świata zawodów”.	IX	Indywidualne spotkania koordynatora z wychowawcą klasy VII i VIII celem przedstawienia propozycji scenariuszy zajęć	Koordynator WSDZ
3.	Realizacja zajęć wg scenariuszy	IX -V	Zajęcia z doradztwa zawodowego	Wychowawcy klas VII i VIII
4.	Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII - VIII	IX - VI	Zajęcia z doradztwa zawodowego	Szkolny doradca zawodowy
5.	Realizacja zajęć w klasach I-III „Wędrówka po mieście zawodów”, „Skąd się biorą przedmioty”, „ Łamiemy stereotypy zawodowe”; Realizacja zajęć w klasach IV-VI, „Odkryj zawody przyszłości”, „Reklama zawodu”, „Czym się zajmuje...?” (zajęcia w ramach orientacji zawodowej: zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy, rozwijanie zainteresowań)	IX - VI IX-VI	Prowadzenie zajęć przez wychowawców klas I- VI	Wychowawcy klas
6.	Realizacja zajęć w klasach I – VI na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego	IX - VI	Prowadzenie zajęć przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów uwzględniające treści programowe	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów
7.	Poznajawanie zawodów w	Cały rok	Udział uczniów	Wychowawcy klas

	swojej okolicy	szkolny	w wycieczkach organizowanych do różnych instytucji, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	
8.	Diagnozowanie mocnych stron, uzdolnień, potrzeb i predyspozycji uczniów	I - V	Przeprowadzenie testu preferencji zawodowych – kl. VIII	Koordinator + wychowawcy klas
9.	Udział w spotkaniach organizowanych przez koordynatora z Miejskiego Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kiecach	III- V	Spotkania	Koordinator z MZPPP
10.	Poszerzanie wiedzy w zakresie doradztwa zawodowego	Zgodnie z planem spotkań	Udział w konferencjach, szkoleniach	Koordinator
11.	Organizowanie porad konsultacji dla uczniów, rodziców, nauczycieli	Cały rok szkolny	Zgodnie z potrzebami	Koordinator
12.	Organizowanie spotkań z koordynatorem z MZPPP	Cały rok szkolny	Zgodnie z potrzebami	Koordinator
13.	Monitorowanie na bieżąco realizację zajęć	Cały rok szkolny	E-dziennik	Koordinator
14.	Ewaluacja (na końcu ex-post) dotycząca realizacji WSDZ	VI	Ankieta	Koordinator